

สุทธิชัย หยุ่น
yoon@internetksc.th.com

ต้นที่หลายคนถามหามานาน หากแต่ขาดผู้นำระดับแกนที่จะทำให้กิจกรรมอย่างนี้เกิดขึ้น

คลื่นจากแม่น้ำอีกด้านหนึ่งกระทบมา แม่ค้าที่ใช้เรือเป็นพาหนะเป็นปกติวิสัยมาช้านาน ไม่มีอาการแปลกใจ ตรงแผงข้างๆ นั้น แม่ค้าตะโกนบอกคนที่ถาม

วิถีชาวบ้านริมแม่น้ำท่าจีน...

28/OCT 2542

ผมกลายเป็นคนบางเลน จังหวัดนครปฐม เพราะรักแม่น้ำท่าจีนอันสงบและมีชีวิตชนบทเรียบง่าย ชีวิตสองข้างแม่น้ำยังมีความเป็นชาวบ้านและวิถีแห่งสามัญ ยังเหลือพอมีให้เห็นอยู่บ้าง

วันนี้ กำนันและเจ้าอาวาส ร่วมมือกับตัวแทนชาวบ้านตำบลลำพญา ร่วมกันคนละไม้ละมือ ทำ '**ตลาดน้ำลำพญา**' ริมแม่น้ำท่าจีนขึ้นมาเพิ่มสีสันและวิญญาณของชุมชนท้องถิ่นด้วยความคึกคัก

ทุกเสาร์-อาทิตย์ตั้งแต่ 5 กันยา ปีนี้เป็นต้นมา ชาวบ้านริมแม่น้ำขนผักสด, ผลไม้และอาหารท้องถิ่นมาวางขายเพื่อให้คนละแวกเดียวกันมาจับจ่าย ทักทายและสนทนาแลกเปลี่ยนกันอย่างเป็นกันเอง

วันอาทิตย์ก่อน ลมหนาวโชยพัดยะเยือกจากริมน้ำ ผมแวะไปตลาดน้ำลำพญาตอนสาย แม้ตลาดวันนั้นเริ่มจะวาย แต่ก็ยังมีกิจกรรมคึกคักให้เห็นอยู่ประปราย แม่ค้ากับผู้ไปเที่ยว ทักทายกันสนุกสนาน

เด็กป้อนอาหารให้กับปลาสวายและเทโพตัวเขื่องริมแม่น้ำอย่างตื่นเต้น เพราะนานๆ จะเห็นปลาตัวใหญ่ว่ายทับกันเป็นพรวน เพื่อยื้อแย่งขนมปังและขนมหวาน

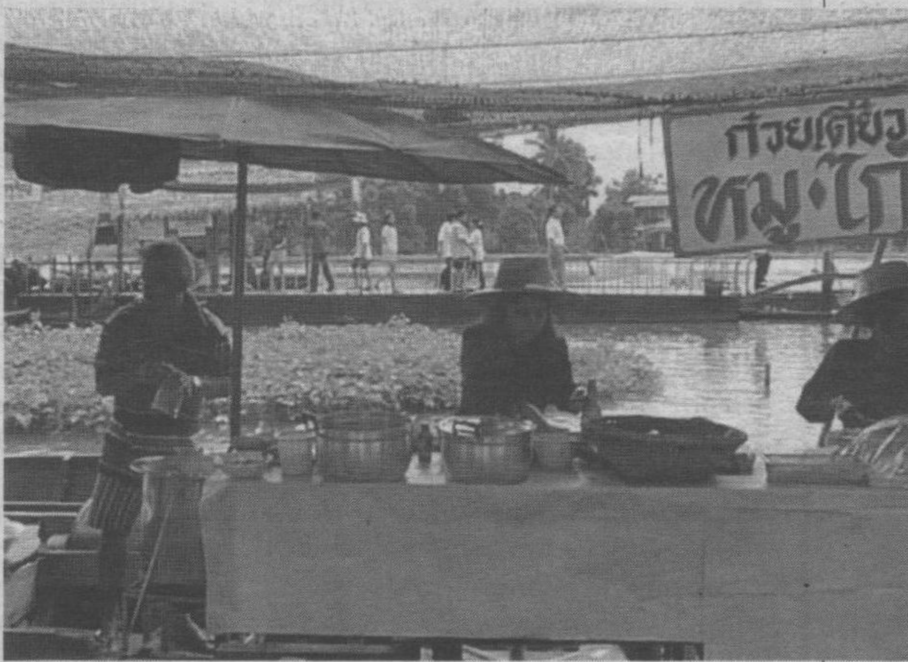
แม่ค้าขายอาหารปลาบอกว่า ปลาสวายกับเทโพตัวใหญ่เป็นของโดดเด่นที่นี่มานานแล้ว *"กลางคืนต้องเปิดไฟทิ้งเอาไว้ริมแม่น้ำ หาไม่แล้วจะมีคนมาขโมยปลาตัวใหญ่ไปหมด..."* แม่ค้าหน้าตาจิ้มลิ้มบอกด้วยสีหน้าและน้ำเสียงหวงแหน

ริมน้ำท่าจีน คือที่ปลูกส้มสูกลูกไม้กันมาหลายชั่วอายุคน ตลาดน้ำลำพญา (แห่งอำเภอบางเลน, ไม่ใช่ลำพระยาแห่งอำเภอเมืองของจังหวัดเดียวกัน) จึงมีพืชผักผลไม้ขายราคาถูกอย่างไม่น่าเชื่อ

วันนั้น น้ำขึ้นสูงกว่าปกติ ใกล้วันออกพรรษาแล้ว เหลียวไปซ้ายขวาล้วนเห็นความเขียวขจี อารมณ์ชุ่มฉ่ำเพราะฝนที่เทลงมากว่าสองเดือนเกือบจะติดต่อกันทุกวันแล้ว ผู้คนหน้าตาสดใสยิ้มแย้ม

แม่ค้าก๋วยเตี๋ยวไก่ส่งเสียงกังวาน บ้านเธออยู่ที่ตลาดลำพญานี่เอง *"นี่อาทิตย์ที่ 7 ของตลาดน้ำลำพญาแล้วค่ะ คึกคักดีมากจ้ะ แหม คุณไม่มาตอนเช้านี่ คนงี้แน่นไปหมด นี่คุณสั่งก๋วยเตี๋ยวไก่ตอนนี้เสียดายว่าของดีๆ จะหมดแล้ว..."*

หนุ่มใหญ่ยืนประกบ

ราคาอย่างคล่องแคล่ว *"หมากลูกละ 50 สตางค์ ส้มโอจากสวนฉันเอง สองลูก 15 จ้ะ... อยากได้อะไรสดๆ บอกอาทิตย์หน้าจะได้ไปหามาให้ได้ รับรองราคาถูกกว่าที่อื่น..."*

อีกด้านหนึ่งมีเรือลำเล็กบริการนั่งชมแม่น้ำท่าจีน ไปชมวัดอีกคุ้งหนึ่งของแม่น้ำท่าจีน เด็กเล็กใหญ่ตื่นเต้นกันยกใหญ่ หลายคนไม่เคยลงเรือเที่ยวแม่น้ำเลยในชีวิต

"บางคนมาจากพิษณุโลกแหนะ... แหมน่าดีใจน่ะ เขาบอกว่าได้ดูจากทีวี ชวนกันมาเที่ยวถึงที่นี่..." แม่ค้าเล่าพลางตักขนมไข่เต่าให้กับผู้มาเยี่ยมอย่างปรีดา

หนุ่มใหญ่คนเดิมบอกว่า พ่อค้าแม่ขายที่มาตั้งแผงขายที่ตลาดน้ำแห่งนี้ไม่ต้องเสียค่าเช่าเป็นอัตราตายตัว *"เขาจะให้เท่าไหร่ก็ได้ แล้วแต่สมัครใจ บางคนก็ให้ 20 บาทต่อวัน บางคนก็ให้มากกว่านั้นหน่อย อย่างวันนี้เราก็เก็บได้ทั้งหมดประมาณ 2,000 บาท ได้เท่าไหร่ก็เอาไปช่วยทำให้ตลาดน้ำมันดีขึ้น ให้คนมาเยอะๆ ทั้งคนขายกับคนซื้อ เราก็ดีใจแล้ว"*

ลมต้นหน้าหนาวพัดโชยมากลางแดดที่ส่องเปรี้ยงปร้าง เสียงจากลำโพงที่ลานวัดป่าวประกาศชักชวนให้ผู้คนมาเที่ยวงานไหลไฟ กับประกวดท้องถิ่นพร้อมกับทำบุญตักบาตรที่วัดลำพญาแห่งนี้กลางเดือนธันวาคม

แม่ค้าก๋วยเตี๋ยวคนเดิมหันมาถามผมว่า *"คุณมาทำข่าวหรือมาเที่ยวคะ?"*

ผมงุนงงอยู่พักใหญ่ เธอหัวเราะร่วน *"ไม่ต้อง*

อยู่ข้างๆ ยิ้มอย่างเป็นมิตร เขาเป็นหนึ่งในกรรมการที่ช่วยกันทำให้เกิดตลาดน้ำแห่งใหม่ริมแม่น้ำท่าจีน

"ท่านอดีตกำนันกับท่านมหาฯ เป็นคนช่วยกันคิดช่วยกันริเริ่มครับ เพื่อให้ชาวบ้านแถวนี้ได้เอาผักเอาผลไม้กับอาหารท้องถิ่นมาวางขาย และให้คนในปริมณฑลแถบนี้มาเที่ยวทุกวันเสาร์อาทิตย์ เป็นตลาดกลางของคนปลูกผักผลไม้กับคนซื้อ ไม่ต้องมีคนกลางครับ..."

เป็นน้ำเสียงของคนท้องถิ่น ที่ภาคภูมิกับการเริ่ม

แปลกใจหรอกค่ะ คุณใส่หมวกหนูก็จำได้ เพราะหนูดูไอทีวีประจำอยู่แล้ว..."

ผมยิ้มด้วยปีติ ไม่ใช่เพราะคนขายก๋วยเตี๋ยวที่บางเลนก็ดูไอทีวี แต่เพราะเห็นแล้วว่าอย่างน้อยที่สุดความพยายามที่ให้เกิดความเท่าเทียมแห่งข่าวสารสำหรับไทยทุกซอกทุกหลืบ, ไม่ว่าจะเป็นบนยอดเขาหรือริมแม่น้ำไกลปืนเที่ยงนั้น ได้เริ่มเกิดเป็นความจริงแล้ว ■